

néhányan máris bólogatnak, elöntött a vörösség,
miért is viseltem a múltkor kalapot
az Ernst Múzeumban? Fölismert.

De jött az újabb fordulat,
miszerint mi tizenketten nem vagyunk, csak ő van.
A kiirtás hírére nehezen vesszük, nyomorult
páriák, csak morgolódunk. Bár nem lenni jobb,
belátom, túllebegni minden piramis-határon.
Olvasgatni ott fenn Churchill memoárját:
„az emberiség keblét roncsoló X nevű káplár
... satöbbi.” A nevet, ki tudja mért, nem
merem ideírni.

Ó, emberiség keble, kövekkel tele.
Egy farkas vonszolódik a folyópartra. Nem tudja
megemészteni, hogy a felfalt barikák hasában
kővé váltak. Közben titkárnőnk bekopog,
kapok egy rejtjeles táviratot, a megfejtése:
ne egyél követ! Világos, bólíntok, azaz:
ne faljuk föl egymást! De hiszen a farkast
ki merné megenni? A veszély inkább a bárányok
oldaláról fenyeget. Túl közel ülünk, s ez nem jó.
Vagy öl vagy ölel az ember, ahogy ez köztudott.
Jobb távol!

Édes Churchill, köszönöm
a táviratot, de írd meg, rejtjelezve bár,
ha nem esszük meg egymást mi magyarok,
mi lesz Angliával? S az Entente győzni fog?

Podmaniczky Szilárd

EGY BEÁLLÍTÁS KÉPEI

Forgatókönyv ingyenceknek

Az eget vékonyan csipkefüggöny takarta el, s egy új zöld pulóver illata szállt a levegőben, mint azon az estén, mikor egy famentes zacskóból pirított mogyorót csipegettem, és arra gondoltam, hogy mekkorára megduzzadhat egy folyó, micsoda erővel lökheti félre a precízen felrakott homokzsákokat, a gátőr pedig riadt mopedjén száguldhat az eső áztatta keramiton, hogy a beázott telefonvonal helyett ő maga legyen a hír, hogy szeme alatt a vizenyős lila bőr mindent eláruljon.

Már meztelenül álltam az ápolónő előtt, kezemet hosszú sétához készítve magam elé tartva, mikor eszembe jutott, hogy az övszereket az öltözőfülkében felejtettem, az

ápolónó meg hosszú szempillája alól olyan tekintetlavinát indított felém, keblét oly ellenállhatatlanul emelte ki fehéren domborodó munkaruháján át karba font karjával, hogy menten mentem a villanykapcsolóhoz, és mély sötéttséggel árasztottam el a műtőt. Kezemet továbbra is magam előtt tartottam, mintha bármelyik pillanatban felgyújthatnának egy zseblámpát, vagy villanhatna egy reflektor, akár egy szike. Szisszenést hallottam, valahonnan egészen közlelről. Megálltam, hogy várjak. Éreztem, bal kezem egyik körme alatt mintha tú hasítana át.

A pirított mogyoró még bőven tartott, bár a papírzacskó helyenként beszakadt, és apró barna mogyorószemek hullottak a kockamintás műanyag padlóra. Épp egy újabb barna tok kibontásán fáradoztam, mikor karomba pici halovány gyöngeség költözött: nem tört a *mogyi*. Hiába nyomkodtam váltott kézzel, a tenyér csontosabb részeivel, egyszerűen megmakacsolta magát, s a finom bordó héjú magocskák tovább kuporoghattak a sötétben. Arcom piros lett, forró és nedves. Egy utolsó erőfeszítésre szántam el magam, s középső ujjamon feltámasztva a mogyorót, hüvelykujjam éles körmét nyomtam tiszta erőből a csontkemény magházra. Hirtelen apró reccsenés, arcom pirosa alábbhagyott, s ezernyi nyílvesző rohant át rajtam. A mogyoró héja mint éktelen kiáltás szaladt be körmöm alá. Kibuggyant az első vércsőpp. Olyan bordó színe volt, mint a kényelmes foteleknek.

Az árhullám levonult, a zsákok liszttel teltek meg, s már mindenki készülhetett az újabb árvízre. A gátör a tévé előtt ült egy mély-puha fotelben, olyanban, amilyenben az írók szoktak pipázni, mikor azt hiszik, mindennel elkészültek. A gátör gátórsapkáját tarkójára tolt, s szemét le nem vette a *kánkánt* járó lányokról. Keze a címkétlen, literes borosüveggel együtt megállt a levegőben. *Azszannyukat*, mondogatta, s fejét meg-megforgatta a szeme és a tévé közé ékelődő tengelyen. A gátör torka érdesre száradott. Szájához emelte a zöld borosüveget, mélyeket kortyolt, mintha egész teste szomjazna. A képernyő elhomályosult, zöld tónusba tűnt át, a mozgások pedig felismerhetetlenné tették az alakokat. *Hej, azok a combosok*, gondolta a gátör az utolsó korty közepette, mely némi habból és ropogó szemcsékből állt.

A mogyoró fülszagató élesen recsegve hasadt ketté.

Ujjamat az ápolónó ajkához érintettem, bár nem tudtam, miféle ajkak lehetnek ezek. Puhák, feketék és forróak voltak. Föltérdeltem a műtőasztal végére, s a testet kerestem magam előtt. Két lüktető bokára találtam, két egymástól távolodó lábfejre. Majd egyre feljebb az elülső sípcsontizmot, a szárkapocsizmot. Aztán: tenyerem halkan sikoltva végigfutott a kétfejű lábszárhajlító izmon, föl a nagy farizomra, s a derék karcsú hajlatában pihent el, kissé belefáradva az anatómiába, de merészen és még kicsit ismeretlenül.

A mogyoróhéjak vastag rendekben borították a műanyag padlót, fölbontva a minták derékhadát, melyek egy primitív katakombarendszer színes vázlatát juttatták eszembe, amit áradások idején hideg, kövér hólé borít el. A tasakból újabb mogyorót bányásztam elő, vérző ujjamra gondosan ügyelve, nehogy megfessek az *élvezeti cikket*, hogy az áru minősége parttalan maradjon. A kivett darabkát hosszasan nézegettem, forgattam, s a feltörés ellen kiépített masszív bordázat valami kegyelmet ébresztett bennem, vagy legalábbis annak halovány árnyékát merítettem föl. De megértve, hogy mindez a megtöréssel, a bordázat berepesztésével alkothat egész rendet, fogtam vékony sötét filcem, s elkezdtem egyenként írogatni a töretlen barnás tokokra, hogy: TÖRÉKENY.

A gátör ujjai egy pillanatra elgyöngültek, kimaradt közben egy fogás, s az üresen hulló borosüveg az asztal peremén megpördülve zöld szilánkokként szóródott szét a porcelán hamutartón, mint arcul ütött fényugár. A gátör átkapcsolt egy *veszterm* filmre. *Vizkút* ivott tíz markos legény. Aztán beúszott egy gőzhajó, és kikötött. A gátör a biztonsági berendezéseket figyelte a folyó partjain. A hajóból kilépett egy napernyős, finom csipkével futtatott hölgy, majd az átjáró csuszamlós deszkájáról a folyóba pottyant. A gátör feltépte a fotel karfáját, s a borosüveg helyén a levegőben szorította. A víz elsodorta a kapálózó hölgyet a hajótest mellett, vitte tovább, a következő kikötő felé. Ekkor a tíz duhaj legény megjelent a parton. Előbb lecsatolták a coltokat, aztán, mint föl zavart békák, egyenként hullottak a vízbe. A gátör, kiguvadt szemekkel s nyögve, együtt úszott a bátor fiúkkal. Kezében a karfával, gyorsúszómozdulatokkal egyre előbbre hajolt a képernyő felé, ahol az örvénylő víz fel-feldobta a tusaodó hölgy napernyőjét.

A következő képen már kint álltak a parton, derékmagas gyomok között; az ingujjakból csöpögött a víz. A gátör megkönnyebbülten illesztette vissza a karfát. A hölgy boldogan, bár kissé még fuldokolva, mozgó kebellet, csókot hintett a körülötte álló kilenc hős nedves ajkára. A tizedikkel pedig, aki a napernyőt is megmentette, s ezért ezt életre szóló ajándékul kapva, egész sokáig csókolózott.

Az ápolónő puha, forró tenyerét vállamra tette, aztán zizegő ujjait leúsztatta hátamon, s szelíden csípőmre helyezte. Ajkait kerestem felváltva. (Rendeteg dolga van ilyenkor az embernek, szinte képtelenség egyszerre mindenre odafigyelni.) A levegő kissé hús volt. Éreztem, hogy fázódik a derekam. A mogyoró meg mintha nem akart volna fogyni. A lakkozott asztal már tele volt *törékeny barna* foltokkal. Kiemeltem egy újabb szemet a szétrongyolt tasakból, de csak odáig jutottam, hogy: TÖR – kifogyott a filc. Letettem *így* a többi közé, de roppantul *kilógott*. Hát feltörtem, és megettem. Ám ott volt még egy fél zacskóval. Szerettem volna teljesen helyreállítani a természet rendjét. *Én-min-gyárt-ké-szva-gyok*. Az ápolónő erősen szorított magába, vállamat karjával, derekamat lábával fonta körül. Hirtelen zörrent az ablak. Felugrottam, s elhúztam a csipkefüggönnyet. A gátör arcán a vizenyős lila bőr mindent elárult. A folyó valahol átzúdult a gátakon.

SÁRI ÉS A FÉRFI ÉS A NŐ

Minden kisebb alkalommal imádkozok. Összekulcsolom a kezem, és azt mondom: *Sári és a Férfi és a Nő*. Ilyenkor vastag pulóvert viselek. Hónaljban szűk. Szürke. Vonat robog az ablak alatt. Imádkozok az utazók életéért. Vedelik a sört az utasellátó kabinban. Értük is imádkozok. Néha megcsúszik vállamon a pulóver. Ilyenkor összeroppantok. Kényelmetlen, de két tenyerem egymáshoz tapasztom, és halkán imádkozok: *Sári és a Férfi és a Nő*. Gondoltam arra is, hogy nem térdelek le többé. Csak úgy állok az ablak előtt a szótlán függönybe bámulva. Bámulok. Vagy megérintem a falat, és pulóverem recsegésébe temetkezem. Sokáig tart ilyen elhatározásra jutnom. Meg-